

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

Tid och plats	09:00-12:00, lokalen Löparen i regionhuset, Strömgatan 13, Kalmar
Beslutande	Martina Aronsson (S), ordförande Martin Kirchberg (SD), vice ordförande Ing-Marie Karlsson (S) Magnus Jernetz Gustavsson (M) Linda Eriksson (C) Daniel Ståhl (V) Per Adolfsson (S) Mattias Wärnsberg (S) Rebecka Englund (KD)
Tjänstepersoner	Malin Beddsand, folkhälsochef Johanna Schelin, chef hållbarhet och säkerhet Maria Lindqvist, folkhälsoutvecklare § 21 Mikaela Gustafsson Essén, samordnare hållbarhet § 21 Claudia Delin, projektkoordinator Unga och utbildning, Kommunförbundet Kalmar län § 24 Louise Johansson, handläggare regionstab hållbarhet och säkerhet § 26 Moa Rosholm, regionsekreterare
Justering	Skjer digitalt
Paragrafer	19-28
Ordförande	Martina Aronsson (S)
Justerare	Martin Kirchberg (SD)
Sekreterare	Moa Rosholm

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 19

Ärendenummer RS 2025/10

Val av justerare

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa utser Martin Kirchberg (SD) att tillsammans med ordförande justera mötets protokoll.

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 20

Ärendenummer RS 2025/10

Godkännande av föredragningslista

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa godkänner föredragningslistan för mötet.

§ 21

Ärendenummer RS 2025/29

Barn som anhöriga och orosanmälan barn som riskerar att fara illa

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

När vårdnadshavare inte kan ta sitt ansvar för sina barn fullt ut träder socialtjänstens ansvar in för att stödja och skydda barn. Socialtjänst behöver hjälp att uppmärksamma barn som kan fara illa, eller som far illa. Därför är anställda i vissa verksamheter, så som hälso- och sjukvården, skyldiga att genast anmäla oro. Det kan handla om barn som utsätts för fysiskt eller psykiskt våld, som bevittnar våld i hemmet, upprepade uteblivna besök till exempel till tandvården, missbruk i hemmet, eller att någon i familjen eller barnet själv har ett självdestruktivt beteende eller lever i kriminalitet. En orosanmälan ska göras när barnet riskerar att inte få sina behov av god utveckling, trygghet och säkerhet tillgodosedda.

2022 publicerade Socialstyrelsen en nationell kartläggning av anmälningar bland landets samtliga kommuner och stadsdelar. Det noteras att fler anmälningar görs i kommuner med låg socioekonomi jämfört med kommuner där befolkningen har en högre socioekonomisk standard i form av inkomster och arbete. Generellt ökar antalet orosanmälningar i hela Sverige och 2021 gjordes 422 000 anmälningar. Även i Kalmar län ökar anmälningarna.

I vissa situationer är det vårdnadshavaren som är patient och inte barnet, det är ändå viktigt att vårdpersonal att ha barnperspektivet i åtanke och att förstå att anmälningsskyldigheten fortfarande gäller även om barnet är anhörig.

Orosanmälan i Region Kalmar län

Det finns en tydlig rutin för verksamheterna om, när och hur man ska gå till väga när en orosanmälan görs. Det finns också digitala och fysiska utbildningar som kan användas i olika sammanhang för att diskutera frågor kring anmälningsskyldigheten och hur anmälan ska göras.

Folkhälsoutvecklare är också ute i verksamheterna för att informera om detta och ge stöd till vårdpersonal bland annat om hur de kan prata med vårdnadshavare om orosanmälan och barnets rätt till delaktighet.

Barn som anhörig

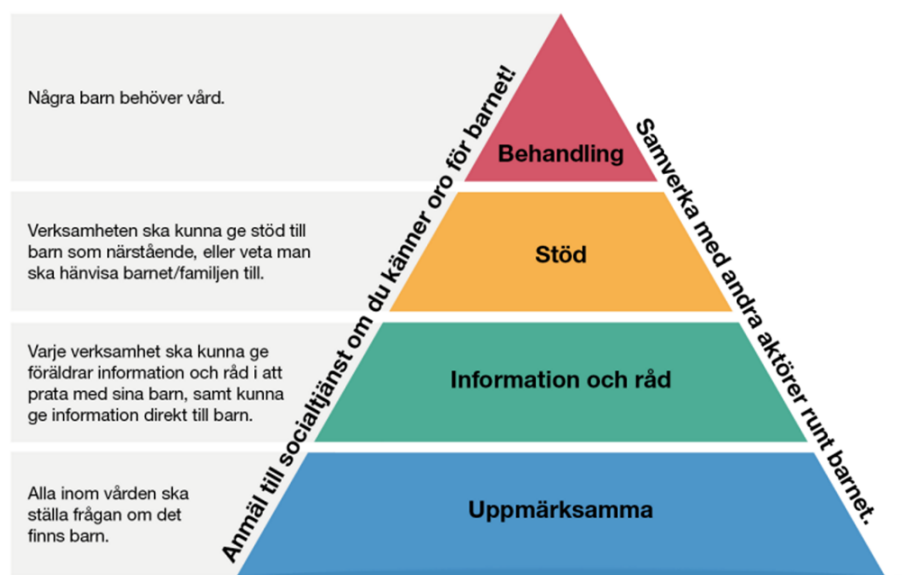
År 2010 infördes en bestämmelse i hälso- och sjukvårdslagen med en skyldighet för vården att särskilt beakta barns behov av information, råd och

stöd. Bestämmelsen är unik då den sätter ansvar för barns behov hos personalen som möter den vuxna patienten.

5 kap. 7 § HSL (hälso- och sjukvårdslagen), 6 kap. 5 § PSL (patientsäkerhetslagen): Barns behov av information, råd och stöd ska särskilt beaktas till exempel när en förälder eller annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med

- har en psykisk störning eller en psykisk funktionsnedsättning
- har en allvarlig fysisk sjukdom eller skada
- har ett missbruk av alkohol eller annat beroendeframkallande medel
- utsätter eller har utsatt barnet eller en närstående till barnet för våld eller andra övergrepp
- plötsligt eller oväntat dör

Ansvar att beakta barns behov har all personal inom hälso- och sjukvård och som stöd finns på varje arbetsplats ett barnrättsombud (hållbarhetsombud) som kan ge vägledning i frågor kring barn och unga. Information som ges till vårdnadshavare och barn vid ett vårdtillfälle ska dokumenteras och kodas i journalen.

På gång inom Region Kalmar län

Det pågår ett utvecklingsarbete där syftet är att tydliggöra för verksamheterna hur de ska agera för att uppnå det som står i lagstiftningen, det vill säga vad innebär information, råd och stöd. Det har efterfrågats ett formulär med stöd till personal för att kunna föra ett samtal med vårdnadshavaren. Möjligheterna att ha sorgegrupper för barn ses över, det skulle vara samtalsgrupper för barn som mist en förälder på grund av sjukdom, olycka, suicid eller liknande. Idag finns sådant stöd endast för vuxna i Region Kalmar län. Det är ett förebyggande arbete att fånga upp barn tidigt, så att de inte senare behöver söka psykiatrisk vård.

Föredragning av
Mikaela Gustafsson Essén, samordnare hållbarhet och Maria Lindqvist,
folkhälsoutvecklare

§ 22

Ärendenummer RS 2025/29

Klimatbokslut 2024

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

För elfte året i rad tar Region Kalmar län fram ett klimatbokslut för att få en sammanställning och indikation på hur organisationens arbete sker i enlighet med klimatstrategin. Klimatbokslutet ger ett bra underlag och god analys av vad som behöver prioriteras framöver i det långsiktiga miljöarbetet.

Mål 13 i Agenda 2030, bekämpa klimatförändringarna, är specifikt för klimatförändringarna, men har omfattande bäring på många andra mål i agendan. Det handlar om hälsa och välbefinnande, tillgången på rent vatten, jordbruk och livsmedelsproduktion och möjlighet att försörja sig, våra samhällen och byggnader som kan drabbas och i förlängningen väldigt kostsamt för den enskilde och samhället i stort. Utmaningen är global, men åtgärderna är lokala och i det perspektivet är Region Kalmar län är en viktig samhällsaktör.

Klimatstrategin tog regionfullmäktige beslut om den 2 juni 2022 och syftet med strategin är att fastslå långsiktiga målsättningar och inriktningar på åtgärder för att minska koldioxidutsläppen inom Region Kalmar läns verksamhet. Målet i strategin är att utveckling av Region Kalmar läns klimatarbete leder till ständiga utsläppsminskningar, ökad kunskap och därmed kontroll av klimatpåverkan, såväl direkt som indirekt. Strategin fastställer följande målnivåer:

- Till 2030 ska Region Kalmar län minska koldioxidutsläppen med 80 procent utifrån basåret 2012.
- Till 2040 ska Region Kalmar läns nettoutsläpp av växthusgaser vara noll utifrån basåret 2012 (Sveriges Klimatlag gäller från och med 1 januari 2018 och har målet ställt till 2045).

I klimatbokslutet följs både resultat inom klimatmålet upp (energi, avfall, tjänsteresor, köldmedia, lustgas med mera) men också indirekta utsläpp så som förbrukningsartiklar, livsmedel, textilier och läkemedel följs upp.

Sedan 2012 har en minskning på 70 procent av totala utsläpp inom klimatmålet skett. Det är en rad olika faktorer som bidragit till minskningen, bland annat:

- Övergång till fjärrvärme istället för oljeeldad uppvärmning

- Installation av lustgasdestruktor vid länssjukhuset i Kalmar
- Inköp av grönt flygbränsle för de tjänsteresor som görs med flyg
- Bättre återvinning av avfall, ökad andel materialåtervinning och utsortering av matavfall med mera

Framtida utmaningar är att ställa om tågtrafik och ambulanstransporter för att göra dessa verksamheter fossilfria. Viktigt att lägga fokus på att ställa krav i upphandlingar som minskar klimatpåverkan och att tänka resurseffektivt, att använda flergångsmaterial istället för engångsmaterial, att utgå ifrån sortimentstyrning och att arbeta för cirkulära materialflöden.

Andra exempel på åtgärder som gjorts inom Region Kalmar län och som bidrar till minskad klimatpåverkan är

- Textilåtervinning
- Nya behållare för vårdens specialavfall
- Restaurering av möbler
- Vegetariskt alternativ rabatteras i verksamhetens restauranger

Föredragning av

Johanna Schelin, chef hållbarhet och säkerhet

§ 23

Ärendenummer RS 2025/29

Samverkan i utsatta områden

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Varje individ har ett eget ansvar att ta hand om sin hälsa i samverkan med samhället. I studier har det framkommit att grupper med lägre socioekonomisk position har ökad risk för att drabbas av ohälsa då det oftast finns ett flertal riskfaktorer och ett färre antal skyddsfaktorer.

Skyddsfaktorer är de förhållanden och resurser som hjälper individer att hantera stress, motgångar och andra utmaningar i livet, vilket minskar risken för negativa hälsoutfall. I folkhälsoarbetet innebär detta att skapa och stärka sådana faktorer för att bygga motståndskraft i befolkningen. Riskfaktorer är de förhållanden och beteenden som ökar sannolikheten för negativa hälsoutfall. I folkhälsoarbetet innebär detta att identifiera och minska dessa faktorer för att förebygga ohälsa.

Exempel på skyddsfaktorer

- Socialt stöd: starka nätverk av familj och vänner kan inverka positivt på både psykisk och fysisk hälsa.
- Utbildning: sambandet mellan utbildning och hälsa återkommer i många studier. Utbildning bidrar också till ökade möjligheter till arbete och ekonomisk stabilitet.
- Trygga och säkra miljöer: boendemiljöer som är säkra och trygga minskar stress och risken för olyckor och våld.
- Tillgång till hälso- och sjukvård: regelbunden och tillgänglig vård möjliggör tidig upptäckt och behandling av hälsoproblem.
- Meningsfull sysselsättning och fritidsaktiviteter: deltagande i arbete och fritidsaktiviteter skapar en känsla av mening och tillhörighet, vilket är viktigt för psykiskt välbefinnande

Exempel på riskfaktorer

- Socioekonomisk ställning: låg socioekonomisk ställning är starkt kopplad till sämre hälsa på grund av begränsad tillgång till resurser som utbildning, hälso- och sjukvård och hälsosamma boendemiljöer.

- Stress och psykisk ohälsa: hög stressnivå och psykiska problem som ångest och depression kan leda till både psykiska och fysiska hälsoproblem.
- Dåliga levnadsvanor: rökning, överdriven alkoholkonsumtion och dålig kost kan bidra till kroniska sjukdomar som hjärtsjukdomar och diabetes.
- Social isolering: brist på sociala kontakter och stöd kan leda till ensamhet och ökad risk för psykisk ohälsa.
- Otrygga miljöer: otrygghet och våld i bostadsområden kan orsaka stress som påverkar hälsan negativt.

Hälsa- och sjukvården behöver tillsammans med andra offentliga aktörer stödja individen att ta hand om sin hälsa och skapa förutsättningar för att göra bra val. Att anpassa de breda insatserna för grupper i områden med lägre socioekonomi är särskilt viktigt för att stödja hälsoutvecklingen på gruppnivå.

Folkhälsoprojekt i Kalmar län

Det finns stora hälsoskillnader både inom och mellan länets olika kommuner och dessa har tydliga kopplingar till socioekonomi, och dessa skillnader får genomslag i både kommunernas och regionens kärnverksamheter

För att skapa bättre förutsättningar initierar Region Kalmar län samverkan med andra aktörer, som kommuner och civilsamhälle, i områden i länet där ojämlikheten är som störst. Ett folkhälsoarbete med hälsofrämjande och förebyggande arbete i områden i länet som har större socioekonomiska utmaningar har därför startats i Hultsfreds södra tätort, Kungshall i Nybro och Norrliden i Kalmar.

Vad ska uppnås inom tio år?

- Ökad egenmakt och delaktighet (exempelvis valdeltagande, tillit till andra och samhället)
- Mer jämlik och förbättrad hälsa (exempelvis kariesförekomst hos barn, fysisk aktivitet, psykisk hälsa)
- Fler trivs i skolan och hemmet och klarar grundskolan
- Färre är beroende av försörjningsstöd

Verktyg för att nå målen

- Utökat och förbättra samarbete och samagerande mellan aktörer
- Synlighet och närvaro från olika aktörer i området
- En gemensam mötesplats öppen för alla
- Förstärka civilsamhällesaktörer
- Föräldrakraft
- Guide/hälsofrämjare som verkar och bor i området och kan ordna aktiviteter och samverka med lokala aktörer

Samverkan kommer ske mellan näringsliv, akademi, medborgare, offentlig sektor och ideella organisationer. Alla parter deltar på lika villkor med medborgarens behov som grund. Processen startar med att behov ringas in,

förankra och att skapa arbetsgrupper. Vidare sker undersökning i respektive område och för att kartlägga vilka behov och önskemål som medborgarna har genomförs dialoger och intervjuer med fokusgrupper. Nästa steg är att fokusera och analysera insamlad fakta, för att sedan ta fram idéer och konkreta förslag på aktiviteter för att sedan testa idéerna och slutligen förverkliga dem. Varje del i processen innehåller flera steg där de olika aktörerna är mer eller mindre delaktiga. Arbetet har kommit olika långt inom de olika områdena men har från början planerats som ett mångårigt initiativ för hållbarhet över tid.

Föredragning av
Malin Beddesand, folkhälsochef

§ 24

Ärendenummer RS 2025/29

Regional samverkan kring ungas uppväxt i Kalmar län och analysverktyget LUPP

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Målet för Sveriges ungdomspolitik är att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. I Kalmar län finns en regional samverkan kring ungas uppväxt i länet. Syftet är att stärka barn- och ungdomsfrågorna i Kalmar län genom samverkan, erfarenhetsutbyte och kompetenshöjning i barn- och ungdomsnätverket där länets tolv kommuner, Kommunförbundet Kalmar län och Länsstyrelsen Kalmar län ingår.

Två huvudspår

Arbetet inom den regionala samverkan har två huvudspår; barnrätt och ungas livsvillkor. Det finns olika aktiviteter kopplat till de olika spåren och vissa aktiviteter gäller för båda två.

Aktiviteter kring barnrätt:

- Barnrättskoordinatorer
- Tematiska utbildningar barnrätt
- Kommundialoger kring barnrätt 2024-2025
- Rapport barnrätt

Aktiviteter inom ungas livsvillkor:

- LUPP - lokal uppföljning av ungdomspolitik
- Framtagande av regional handlingsplan
- Tematiska utbildningar utifrån LUPP-resultatet

Aktiviteter inom båda huvudspåren:

- Barn- och ungdomsnätverket
- LBU – Länsamverkan barn och unga
- Omvärldsbevakning, intern (kommuner), extern (regionala aktörer)
- Insatser för unga: UngNytt
- Regionalt ungdomsforum

Ungdomsenkäten LUPP

LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitik) är ett verktyg från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och används för att ta reda på hur ungas livssituation ser ut lokalt. Att ha kunskap om unga och deras livsvillkor är en viktig förutsättning i regionernas och kommunernas arbete i alla förvaltningar för att kunna göra rätt prioriteringar och satsningar. LUPP-enkäten finansieras av Region Kalmar län och samordnas av Kommunförbundet Kalmar län. Länets kommuner samverkar kring arbetet via barn- och ungdomsnätverket, där alla kommuner har representanter. Enkäten är indelad i sju områden: fritid, skola, delaktighet och inflytande, trygghet, hälsa, ekonomi och arbete samt framtid. Resultaten går att dela upp utifrån respektive kommun samt för hela länet. I Kalmar län görs enkäten var tredje år, i årskurs 8 på grundskolan och årskurs 2 på gymnasiet.

Anpassad LUPP

Under enkätåret 2024 genomfördes Anpassad LUPP i elva av länets kommuner för första gången. Enkäten är utformad för elever med särskilda behov och till skillnad från LUPP-enkäten innehåller denna färre frågor med enklare formuleringar och färre svarsalternativ. Det erbjuds även bland annat bildstöd. Resultaten från Anpassad LUPP redovisas på regional nivå och inte på respektive kommunnivå som det vanligtvis görs med LUPP-enkäten. Detta görs för att skydda identiteten hos respondenterna, då antalet svarande är lägre än i den större LUPP-enkäten.

Resultat av enkäterna

LUPP som analysverktyg ger kunskap för att kunna göra rätt prioriteringar och satsningar, en början för vidare arbete både lokalt och regionalt. Ett första steg i det lokala och regionala arbetet med att utveckla barn- och ungdomspolitik.

Sedan 2025 finns samtliga LUPP-resultat samlade i ett analysverktyg i form av en dashboard. Fokus har varit att göra statistiken lättillgänglig och få tydligare rekommendationer för att underlätta arbetet med ungdomsfrågorna på lokal och regional nivå.

Efter årets LUPP-enkäter kommer bland annat en regional handlingsplan med fokus på fem av åtta områden tas fram; samhälle och demokrati, hälsa, skola, framtid och fritid. Inom de olika områdena kommer förslag på aktiviteter tas fram för att genom samverkan förbättra barn- och ungas livsvillkor i Kalmar län.

Föredragning av

Claudia Delin, projektkoordinator Unga och utbildning, Kommunförbundet Kalmar län

§ 25

Ärendenummer RS 2025/29

Aktuellt hållbarhet och folkhälsa

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Följande är aktuellt inom områdena hållbarhet och folkhälsa, både internt inom Region Kalmar län och i samhället i stort:

- I Oskarshamn och Mörbylånga har det startats livsberättargrupper där äldre får möjlighet att dela sina livshistorier med andra. Dessa grupper är ett samtalskoncept där de äldre träffas vid tio tillfällen och under strukturerade samtalsformer ser deltagarna tillbaka på livet och delar erfarenheter och berättelser med varandra. De samtalar även om nuvarande situation och blickar framåt. Medel har avsatts inom länsgemensam ledning för att under 2025 kunna erbjuda kursledautbildningen till reducerad kostnad för kommunerna.
- Länsgemensam ledning i samverkan uppdaterar handlingsplaner för samverkan mellan socialtjänst, skola och angränsande hälso- och sjukvård:
 - Gemensam plan för samverkan, som tidigare benämndes gemensam plan för primärvård, är nu beslutad.
 - Handlingsplanen för samordnande grupp äldre, är nu beslutad.
 - Handlingsplanerna för Barn och unga samt Psykisk hälsa är pågående.
- Livsstilsverktyget är ett digitalt verktyg som hjälper enskilda personer med råd och kunskap om bland annat levnadsvanor som kost, motion, alkohol och tobak samt stress, sömn, relationer och existentiell hälsa. Verktygen stimulerar tankar om livsfrågor och konkreta vardagstips som hjälper användaren att hantera livets upp- och nergångar. Tidigare har verktyget varit gratis och öppet för alla att använda under förutsättning att deltagarna ingår i studien som är kopplad till verktyget. Nu har Göteborgs universitet valt att bolagisera verktyget och ta ut en avgift för regionerna för att få använda verktyget utan tvång att ingå i studien.
- Ett sätt för verksamheter inom Region Kalmar län att visa på ett aktivt och systematiskt miljöarbete är att bli miljödiplomerad. Miljödiplomering innebär att specifika krav ställs på verksamheten,

krav som följs upp genom internrevision. Primärvårdsförvaltningen har som mål att miljödiplomera alla hälsocentraler och i det arbetet har nu även Emmaboda och Nybro hälsocentraler miljödiplomerats.

- Just nu pågår hållbarhetsdialoger med samtliga förvaltningar inför revideringen av hållbarhetsplanen 2026-2028.
- Varje år arrangeras konferensen Regionernas miljö dagar och i år är det Region Kalmar län och Region Kronoberg som står för värdskapet. Under tre dagar i oktober kommer aktuella frågor kring omvärlden och framtiden med hållbarhet, miljö och klimatanpassningar i fokus att diskuteras digitalt. Bland annat kommer cirkularitet av material inom vården tas upp samt miljöpåverkan av läkemedel och effekter på vatten.
- Under termin nio på läkarprogrammet läser studenterna en kurs i hållbarhet och medarbetare från regionstab hållbarhet och säkerhet informerar vid ett tillfälle om Region Kalmar läns hållbarhetsarbete. Studenterna gör arbeten kopplade till olika teman inom hållbarhet. I år har de bland annat skrivit om miljögradering av läkemedel i journalsystem, hur patienter bör uppmanas till en mer hållbar läkemedelshantering och om alla vårdprofessioner behöver vårdkläder och kläderna inverkan på miljön.
- I samverkan med Länsstyrelsen Kalmar län arrangerades Agenda 2030-Forum den 22 maj. Cirka 65 personer från 18 organisationer och tio nätverk deltog under dagen och förde dialog kring hållbarhetsarbetet i länet och de utmaningar som alla står inför tillsammans.

Föredragning av

Johanna Schelin, chef hållbarhet och säkerhet

Malin Beddesand, folkhälsochef

§ 26

Ärendenummer RS 2025/29

Arbetet med krigsorganisation i Region Kalmar län

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Riskbilden i samhället och omvärlden förändras hela tiden och påverkar svensk krisberedskap. Även den traditionella bilden av krisberedskap är förändrad och innehåller nu terrorism, cyberattacker, väpnat angrepp med mera och även en ökad risk för sabotage på svenska mark. Region Kalmar län jobbar därför med civilt försvar och krisberedskap vilket handlar om att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera kriser och krig.

Civilt försvar

Region Kalmar län förväntas kunna samverka med andra myndigheter och Försvarsmakten i händelse av krig eller hot om krig. Totalförsvar är det civila försvaret tillsammans med Försvarsmakten. Uppdraget att stärka totalförsvaret omfattar därmed alla och även myndigheter och organisationer. Region Kalmar län är en av myndigheterna som omfattas då Socialstyrelsen förtydligat uppdraget om hälso- och sjukvårdens deltagande och roll i ett totalförsvar.

I Region Kalmar län finns en god beredskap för att förebygga och hantera extraordinära händelser och övningar sker kontinuerligt. Arbetet pågår också med försörjningsberedskap, lagerhållning och lokaler, kontinuitetshantering och risk- och sårbarhetsanalyser, säkerhetskultur, liksom att stärka samverkan och ledning vid särskild händelse samt höjd beredskap och krig.

Krigsorganisation

Krigsorganisationen ska underlätta för verksamheter för vilka det ställs särskilda krav på i krig. Det kan till exempel handla om en förändrad hotbild, tillkommande eller förändrade uppgifter, att verksamheten är viktig för att samhället ska fungera eller på grund av att verksamheten behövs för att civilbefolkningens nödvändiga behov ska kunna tillgodoses.

Krigsorganisationen ska ha förmåga att uthålligt lösa sina krigsuppgifter vid höjd beredskap och krig. I händelse av höjd beredskap och krig ska regionerna ge vård som inte kan anstå, därför pågår nu kartläggning av vilken vård som avses inom respektive verksamhet.

Krigsplacering görs för att säkerställa tillgången till medarbetare och för att kunna bedriva den ordinarie verksamheten under så kallad höjd beredskap. Att vara krigsplacerad med allmän tjänsteplikt innebär att en person är

skyldig att tjänstgöra under höjd beredskap. Detta gäller först när regeringen beslutar om höjd beredskap och allmän tjänsteplikt. Man kan bara ha en krigsplacering och individen är krigsplacerad i den verksamhet där personen gör störst nytta för totalförsvaret.

Ledning och styrning vid höjd beredskap

Vid normalläge är det ordinarie ledningsstruktur som styr verksamheten inom organisationen. Vid en särskild händelse, exempelvis en bussolycka, aktiveras stabs- eller förstärkningsläge inom organisationen och särskild sjukvårdsledning är inkallad på regional och lokal nivå som arbetar med händelsen. Vid en extraordinär händelse, till exempel en pandemi, kan katastrofläge gälla och särskild sjukvårdsledning är inkallas och krisledningsnämnden träder i kraft. Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) gäller under dessa omständigheter. Är Sverige i krigsfara eller om det råder sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av att det är krig utanför Sveriges gränser eller av att Sverige har varit i krig eller krigsfara, får regeringen besluta om skärpt eller högsta beredskap. Krigsorganisation och krigsledning är aktiverade och regionstyrelsen har tagit över ledningen. Vid höjd beredskap fortsätter HSL och LEH att gälla och lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap tillkommer och all samhällsverksamhet som ska bedrivas är totalförsvaret, det vill säga militärt och civilt försvar.

Föredragning av

Louise Johansson, handläggare regionstab hållbarhet och säkerhet

§ 27

Ärendenummer RS 2025/29

Öppna jämförelser miljö

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Sveriges kommuner och regioner (SKR) presenterar årligen rapporten Öppna jämförelser med nyckeltal om kvalitet och kostnader inom flera verksamhetsområden som kommuner och regioner ansvarar för. Syftet med jämförelserna är att stimulera regioner och kommuner att analysera sin verksamhet, lära av varandra, förbättra kvaliteten och effektivisera verksamheten.

Statistik gällande regionernas miljöarbete presenteras för fjortonde året i rad med syfte att stimulera lärande och verksamhetsutveckling.

Regionernas miljöarbete har fokus på områdena minskad klimatpåverkan, giftfri miljö, biologisk mångfald och resurseffektivitet. Rapporten speglar i huvudsak miljöarbetet utifrån regionala politiska prioriteringar. En del av dessa korresponderar till miljömål nationellt, från EU och internationellt. Flera regioner arbetar utifrån Agenda 2030, där miljöarbetet har starka kopplingar till målen om bland annat hållbar produktion och konsumtion, hälsa och välbefinnande, klimat och energi. Miljöarbetet styrs även av lagar och förordningar.

Jämförelserna redovisas med indelning i tre grupper;

- Begränsad miljöpåverkan – transporter/resor, energianvändning, medicinska gaser
- Giftfri miljö – läkemedel, kemikalieanvändning, kemikalier i varor
- Resurseffektivitet – avfall, inköp/upphandling och produktval, effektivisering

Rapportens sex miljöindikatorer som ger en god bild av bredden och resultatet i det viktiga miljöarbete som pågår inom regionerna. Fokus ligger här på regionernas interna miljöarbete, snarare än på det regionala utvecklingsansvaret.

Resultat Region Kalmar län

Statistik visas för de nyckeltal (antibiotikaförskrivning, ekologiska livsmedel, energianvändning i verksamhetslokaler, förnybara drivmedel i kollektivtrafiken, klimatpåverkan från medicinska gaser och avfallsåtervinning) som ingår i analysen och Region Kalmar läns resultat.

Jämförelsen görs med statistik från 2009 då mätningarna började och sammanfattningsvis konstateras bland annat att Region Kalmar läns användning av ekologiska livsmedel har ökat från 20 till 43,9 procent, att förnybara drivmedel i kollektivtrafiken har ökat från 36 procent 2009 till 83,9 procent 2024 och att Region Kalmar län har gått från 26,5 procent materialåtervinning 2009 till 36,5 procent 2024.

Resultat på nationell nivå

Ett sammanfattat resultat av statistiken mellan åren 2009-2024 på nationell nivå visar att det är en positiv utveckling över tid.

- Antibiotikaförskrivning har minskat 31 procent.
- Användningen av ekologiska livsmedel har ökat från 13 till 39 procent.
- Förnybara drivmedel i kollektivtrafiken har ökat från 42 till 93 procent.
- Energianvändningen per lokalyta har minskat med 22 procent, varav 1,3 procentenheter sedan 2023
- Medicinska gasers klimatpåverkan har minskat md 75 procent

Föredragning av

Johanna Schelin, chef hållbarhet och säkerhet

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa

§ 28

Ärendenummer RS 2025/29

Anmälningens ärende

Beslut

Beredningen för hållbarhet och folkhälsa noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Följande ärende anmäls till beredningen för hållbarhet och folkhälsa för kännedom:

- Resultat från dialoger med ungdomar angående regionala utvecklingsstrategin

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Moa Rosholm
TID: 2025-06-26 13:20:03 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46730937054)
IDENTIFIKATIONS-ID: 8d71ae8e441f4f6490f0f6bf0f57451c

NAMN: Martin Kirchberg
TID: 2025-06-26 16:09:00 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46731007883)
IDENTIFIKATIONS-ID: 4dd49fd9f378497e9284f7eea574a9e4

NAMN: Martina Aronsson
TID: 2025-06-27 14:57:09 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46705102589)
IDENTIFIKATIONS-ID: a1e6b3eac97441cf8f9398a6178ad797

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-06-27 14:57:14 +02:00
Ref: 234204SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)